

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ – ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΣΑΒΒΑΤΟ 30 ΜΑΪΟΥ 2026
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ**

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^η δραστηριότητα

A1. α. Ο Ντέιβιντ Χολάντερ θεωρεί πως το μπάσκετ προάγει δύο βασικές αρχές για τη ζωή. Αρχικά, στο άθλημα αυτό δεν υπάρχουν σταθερές θέσεις κι έτσι ο παίκτης καλείται να προσαρμόζεται και να ελίσσεται σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον. Έπειτα, το μπάσκετ «απαιτεί» την υπέρβαση, να ξεπεραστούν δηλαδή τα φυσικά όρια, ώστε να επιτευχθεί το αδύνατο. Η υψηλή στοχοθεσία θα φέρει το αποτέλεσμα.

β. Στη δοθείσα παράγραφο ο Χολάντερ επικαλείται το συναίσθημα. Τα μέσα πειθούς που αξιοποιεί για να το πετύχει είναι τα ακόλουθα:

1. αφήγηση: «όταν ήμουν έξι ετών... μπασκέτα»
2. μεταφορική χρήση της γλώσσας: « βιώσιμος προσανατολισμός»
3. ασύνδετο σχήμα: «Είναι ένας ισχυρός...μέσα στον κόσμο»
4. ευθύς λόγος: «Κοίτα ψηλά»
5. α' ρηματικό πρόσωπο: «έμαθα»

2^η δραστηριότητα

A2. α) Ο τίτλος «θα μπορούσε το μπάσκετ να σώσει τον κόσμο;» είναι ερωτηματικός για να προσελκύσει ο συντάκτης το ενδιαφέρον του αναγνώστη προβληματίζοντας του ταυτόχρονα σχετικά με τον τρόπο που θα μπορούσε αυτό το άθλημα να βοηθήσει στην επίλυση σοβαρών κοινωνικών προβλημάτων. Επιπλέον, προσδίδει στο ύφος ζωντάνια και παραστατικότητα προσεγγίζοντας άμεσα και συναισθηματικά τον δέκτη.

β) Η συγκεκριμένη παράγραφος αναπτύσσεται με τη μέθοδο της αναλογίας. Συγκεκριμένα, παραλληλίζεται το μπάσκετ με τη ζωή: «Το μπάσκετ λέει: «Αφήφησε τη βαρύτητα, πέτα και «κάνε το όπως και να έχει». Έτσι και στη ζωή «Πρέπει να θέτουμε....όρια μας».

Ο ομιλητής αξιοποιεί αυτή τη μέθοδο με πρόθεση να επεξηγήσει με παραστατικό τρόπο το περιεχόμενο, ώστε να βοηθήσει τον αναγνώστη να το κατανοήσει. Επίσης, καθιστά το απόσπασμα ελκυστικό και προσιτό.

γ) Αντίθετες λέξεις

δυσπιστία → ευπιστία, εμπιστοσύνη

αποσύνθεσης → συνοχής, σύνθεσης

μεταβαλλόμενο → αμετάβλητο

3^η δραστηριότητα

A3. Επικοινωνιακό πλαίσιο: Άρθρο για σχολική εφημερίδα

Τίτλος → «Εργαλεία επιβίωσης» σε έναν απαιτητικό κόσμο

Κύριο Μέρος: Ζητούμενο: ΕΦΟΔΙΑ ΓΙΑ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΟΝΕΙΡΩΝ

- Παιδεία: γνώσεις, ανάπτυξη απαραίτητων δεξιοτήτων, καλλιέργεια ηθικών αξιών, προετοιμασία για επαγγελματικό μέλλον.
- Αυτογνωσία μέσω αυτοκριτικής και αυτοπειθαρχία
- Υψηλή στοχοθεσία, επιμονή προσπάθεια για επίτευξη αυτών των στόχων
- Προσαρμοστικότητα και ευελιξία
- Όχι απογοήτευση και εγκατάλειψη προσπάθειας σε περίπτωση αποτυχίας: «Πέφτω και σηκώνομαι»

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^η δραστηριότητα

B1. Το ποιητικό υποκείμενο «ζωγραφίζει» τις μέρες του με ποιήματα παίρνοντας χρώματα από την καρδιά του και υλικά από το εργαστήρι της σκέψης του. Χρησιμοποιεί δηλαδή τα συναισθήματα και τη φαντασία του, για να αποδώσει αυτά που επιθυμεί. Η ποίηση είναι διαδικασία δημιουργίας που παραλληλίζεται με τη ζωγραφική ώστε να διαφανεί η αισιοδοξία και η χαρά για έναν καλύτερο κόσμο.

2^η δραστηριότητα

B2. α) α' ενικό οριστικής:
«Ζωγραφίζω»

α' ενικό υποτακτικής:
«Να ζωγραφίσω»

Η οριστική δηλώνει το πραγματικό και βέβαιο.

Η υποτακτική δηλώνει το επιθυμητό και προσδοκώμενο.

Το ποιητικό υποκείμενο δηλώνει την ανάγκη και επιθυμία του να αλλάζει τον κόσμο μέσα από την ποιήση.

- β)** Μεταφορά → «Παίρνω τα χρώματα από της καρδιάς το αλφαβητάρι»
- Επανάληψη → «Ζωγραφίζω τις μέρες μου με ποιήματα» - «να ζωγραφίζω...με ποιήματα»
- Προσωποποίηση: → «Κι έχω ένα όνειρο που με παιδεύει»

3^η δραστηριότητα

B3. Το ποιητικό υποκείμενο εκφράζει ξεκάθαρα στους τελευταίους στίχους το όνειρο του, την προσδοκία του για έναν καλύτερο κόσμο, γεμάτοι «ήλιο» και «γελαστά παιδιά». Αισθάνεται την βαθιά επιθυμία να συνεισφέρει όσο μπορεί στην πραγματοποίηση αυτού του ονείρου. Νιώθει υποχρεωμένο να κάνει τα αδύνατα δυνατά, ώστε ο κόσμος να διακατέχεται, από χαρά κι αισιοδοξία, όχι θλίψη και πόνο κι αυτό θα το πετύχει μέσω της ποίησης «Να ζωγραφίζω» που παρομοιάζεται με τη ζωγραφική.

Το ποίημα έχει τη δυναμική να εμπνεύσει σημερινούς νέους ανθρώπους, αφού δίνει ελπίδα και θετική οπτική στα πράγματα. Παροτρύνει τα άτομα να δουν την όμορφη πλευρά της ζωής και να συμβάλουν και τα ίδια όσο μπορούν σε αυτό.

ΚΑΛΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ!!!